

Leon Jan Bolesław STANIEWICZ (1871-1951). Inż. elektryk, profesor i prorektor Instytutu Elektrotechnicznego i Instytutu Inżynierów Cywilnych w Petersburgu, dziekan, rektor i profesor Politechniki Warszawskiej, profesor Politechniki Gdańskiej. Ur. 20.XII.1871 w Petersburgu, jako syn Jana Onufrego (1832-1901, zesłańca, oficera armii carskiej, polski działacz patriotyczny i redaktor „Słowa”) i Matyldy z Lubańskich (1830-1910, córki płk. wojsk polskich). Uczył się w Petersburgu: ukończył niemieckie klasyczne gimnazjum (1890), ukończył studia na Wydz. Fizyko-Mat. Uniw. (1894), w latach 1900-03 studiował w Inst. Elektrotechnicznym i uzyskał tytuł inż. elektryka, a w 1915 obronił pracę doktorską tamże. W latach (1894-1919) pracował dydaktycznie na uczelniach Petersburga, jako asystent w Katedrze Fizyki Uniw. i docent

w Kat. Matematyki Instytutu Politechnicznego. Jednocześnie wykładał fizykę i matematykę w 4-tym gimnazjum i 1-ym Korpusie Kadetów (1896-1901). Był prof. i kier. Kat. Matematyki w Instytucie Cywilnych Inżynierów, oraz profesorem i prorektorem Inst. Elektrotechnicznego (1918-19). Był członkiem zarz. Tow. Inżynierów Elektryków oraz zarz. Związku Polskich Lekarzy i Przyrodników (1907-18). Brał czynny udział w życiu petersburskiej Polonii, doprowadził do otwarcia kilku szkół elementarnych w Petersburgu. W X.1918 został na krótko aresztowany, a jesienią 1919 opuścił Petersburg i w listopadzie przybył do Polski. W lutym (1920) został mianowany prof. zwyczajnym, a w marcu otrzymał Katedrę Elektrotechniki Teoretycznej na Wydz. Budowy Maszyn i Elektrotechniki PW. Był rektorem PW (1921-23) i prorektorem (1923-24); dziekanem Wydz. Budowy Maszyn i Elektrotechniki (1920-21), pierwszym dziekanem Wydz. Elektrotechnicznego (1921) i dziekanem Wydziału Elektrycznego (1929-33). Jako rektor PW uzyskał prawo nadawania w PW stopni naukowych, a katedry obsadzał wysokiej klasy specjalistami. W 1934 r. przeniesiony w stan spoczynku. Był szefem komisji odbioru Transatlantyckiej Centrali Radiotelegraficznej w Babcach, wykonanej przez RCA (1923). Po wojnie, od XI.1945, organizował Wydz. Elektryczny Politechniki Gdańskiej, jako honorowy dziekan i kurator. W październiku, reaktywował Oddz. Gdański SEP. W latach pracy organizacyjno-wychowawczej na uczelniach, dużo pisał. Jest autorem 30 skryptów i podręczników oraz wielu publikacji w czasopiśmie specjalistycznych. Był działaczem SEP, nadano mu tytuł członka honorowego SEP (1932). Zmarł nagle 22 I 1951 r. w Gdańsku. Spoczywa w Warszawie na Powązkach.

Jan SZCZEPANIK (1872-1926). Wielki wynalazca samouk w dziedzinach mechaniki, elektryki, optyki i chemii – wybitny teoretyk i praktyk, w zakresie: tkactwa, fotografii barwnej, filmu barwnego i filmu dźwiękowego; pionier telewizji. Ur. 13.VI.1872 w Rudnikach k.

Mościsk pod Przemyślem, wychowywał się w Krośnie. Tam ukończył szkołę elementarną, a gimnazjum – w Jasle. Był najlepszym uczniem z matematyki i fizyki. W Krakowie zdobył zawód nauczyciela w seminarium nauczycielskim. Nauczył się korzystać z literatury fachowej, a dośw. prakt. były jego pasją. Po uzyskaniu dyplomu, pracował w szkołach elementarnych we wsiach okręgu Krośnieńskiego: Potok, Lubartówka i Korczyzna. Lubił pracę nauczyciela. Interesował się losem okolicznej ludności, która b. ciężko pracowała przy tkactwie. Krosno było ośrodkiem tkactwa, a Korczyzna miała nawet Stowarzyszenie Tkaczy. Lubił przesiadywać w warsztatach tkackich, poznawać krosna i tajniki tkania. Mówił, że pracuje nad udoskonaleniem systemu produkcji tkanin, robił notatki i myślał nad rozwiązaniem tego problemu. W końcu został się z zawodem nauczyciela i wyjechał do Krakowa (1895), korzystał z bogatych bibliotek i stykał się z ludźmi różnych specjalności, jak np. G. Zapolska, czy S. Wyspiański. Imał się różnych prac, i został zatrudniony w zakładzie fotograficznym Ludwika Kleinberga, który sfinansował jego pierwszy patent (1896) na wykonywanie patronów (szablonów) do maszyn żakardowych metodą fotograficzną, co znacznie przyspieszyło i ułatwiło tkanie wzorzystych tkanin. W ciągu 6 lat opatentował poza tym 5 wynalazków „tkackich” (elektro-opto-mechanicznych), które właściwie zautomatyzowały cały proces tkania wielobarwnych gobelinów na maszynach Jacquarda, na podstawie rysunku lub obrazu. W brytyjskim urz. patentowym złożył wniosek o patent na telekroskop, czyli aparat do przesyłania obrazów na odległość (TV) za pośrednictwem elektryczności (1897). Opatentował sposób tworzenia filmu dźwiękowego (1915), metodę uzyskiwania fotografii barwnej (1904), tkaninę kuloodporną z jedwabiu specjalnie tkaną (1901), telegraf bez drutu i regulator ciągu pieca, oraz wiele innych. W sumie uzyskał 92 patenty w różnych krajach. Małżeństwo zawarł (8.XI.1902) z Wandą z domu Dzikowską i zamieszkał na stałe w Tarnowie, ale pracownie miał w Wiedniu, Berlinie i Anglii. Zmarł w Tanowie (18.IV.1926) i tam spoczywa.

Zobacz <http://apw.cc.pw.edu.pl>

ajm

Sekcja Automatyki
i Pomiarów
OW SEP im. Kazimierza
Szpotkańskiego

ZAPROSZENIE

na

XXV SEMINARIUM WEP

poświęcone pamięci

Wielkich Elektryków Polskich

Leona STANIEWICZA (1871-1951)

i

Jana SZCZEPANIKĄ (1872-1926)

22 stycznia 2020 r. godz. 16:00 – 19:45

w sali konferencyjnej

Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej,
gmach Starej Kotłowni (sale 4 i 5)
przy Placu Politechniki 1 w Warszawie

100-lecie

Stowarzyszenia Elektryków Polskich

**XXV SEMINARIUM SAiP OW SEP
z serii WEP
(Wielcy/Wybitni Elektrycy Polscy)**

**Poświęcone pamięci
Wielkich Elektryków Polskich**

**Leona STANIEWICZA (1871-1951)
Jana SZCZEPANIKA (1872-1926)**

GOŚCIE HONOROWI

Prezes SEP — Piotr Szymczak,
Dziekan Wydziału Elektrycznego PW — Lech Grzesiak
Przewodniczący Polskiej Sekcji IEEE — Mariusz Malinowski
Prezes OEIT SEP — Zbysław Kucza
Prezes OW SEP — Ryszard Marcińczak

KOMITET ORGANIZACYJNY

Andrzej Marusak — przewodniczący
Robert Borysik
Paweł Krajewski
Piotr Marusak

SEKCJA AUTOMATYKI I POMIARÓW Oddziału Warszawskiego
Stowarzyszenia Elektryków Polskich
ul. Czackiego 3/5, 00-043 Warszawa, lok. 140
tel. 22-827-38-46, <http://apw.ee.pw.edu.pl/>, e-mail: biuro@sep.warszawa.pl

PROGRAM

OTWARCIE SEMINARIUM — godz. 16:00, sala 4

„Podsumowanie 25 seminariów WEP”
— Andrzej Marusak, dr inż., Przewodniczący SAiP OW (15')

REFERATY OKOLICZNOŚCIOWE 16:15 - 16:45

„Leon Jan Bolesław STANIEWICZ (1871-1951)”
— Andrzej Marusak, dr inż., Przewodniczący SAiP OW (15')

„Jan SZCZEPANIK (1872-1926)”
— Andrzej Marusak, dr inż., Przewodniczący SAiP OW (15')

Dyskusja

PREZENTACJE TECHNICZNO - HIST. 16:45 - 18:35

**„Statki i okręty z napędem jądrowym. Plywające
elektrownie jądrowe”**
— Krzysztof Rzymkowski, dr inż., Sekretarz Generalny – Stowarzyszenie
Ekologów na Rzecz Energii Nuklearnej SEREN (55')

**„Albania – Bałkański „Dziki Zachód” — ciekawostki,
historia, ludzie”**
— Zdzisław Gręda, członek SAiP OW SEP (55')

ZAKOŃCZENIE SEMINARIUM — godz. 18:35

POCZĘSTUNEK — od godz. 18:35 do 19:40, sala 5